

MMXVI. IV. ÉVFOLYAM II. SZÁM

NEMZETBIZTONSÁGI

SZEMLE

KÜLÖNLENYOMAT

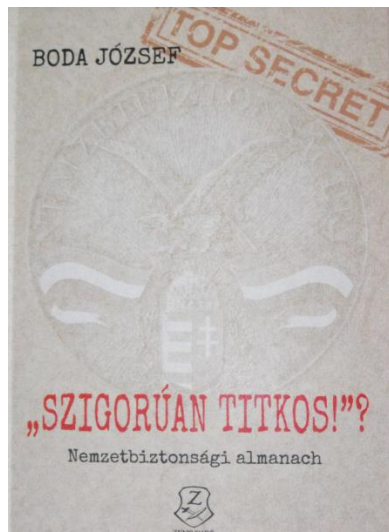

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZET
BUDAPEST

Könyvismertető

Dr. jur. Deák József

Boda József: „Szigorúan titkos!”? Nemzetbiztonsági almanach – a felderítés és hírszerzés, valamint a titkos információgyűjtés elméleti és gyakorlati kérdései, c. könyvről

Boda József; „Szigorúan titkos!”? Nemzetbiztonsági almanach – a felderítés és hírszerzés, valamint a titkos információgyűjtés elméleti és gyakorlati kérdései, HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. – Zrínyi Kiadó, 2016, Budapest, ISBN 978 963 327 670 9 című, 398 oldalas kötete április elején jelent meg.

„Úriemberek nem olvassák egymás levelét!” – A témához illő, stílszerű mottóval indítja a szerző, könyve előszavát. Amihez rögtön hozzáfűzhetjük; az "úriemberek"-ben viszont annál nagyobb kíváncsiság élt minden időkben, hogy a titkosszolgálatok vajon hogyan „nem olvassák egymás levelét”, azaz miként, hány féle módszerrel szerzik információikat?... Mert az „úriemberek” és államaik ellen dolgozó titkosszolgálati „úriemberek” a levelek olvasásával kapcsolatos dolgokat bizony másként látták, látják napjainkig!

A szerző megjegyzéséből is rögtön kiderül, a történelem nem a mottóhoz köthető Lewis Stimsont, az Amerikai Egyesült Államok 1920-as évek végi külügyminiszterét igazolta, akinek „... felfogása sem a múltban, sem a jelenben és nagy valószínűséggel a jövőben sem emelkedik túl a szállóigén.” Aki „úriember”-ként, 1929. október 31-én, valóban bezáratta az USA rejtjelező szolgálatának

(Black Chamber – Fekete Terem) kapuit. De az évtizedek során szépen kiteljesedő USA „levélolvasás” „úriemberségéről”, egyéb titkosszolgálati tevékenységről, 2013-ban Edward Snowdennek köszönhetően egészen mást tudhatott meg az úriembervilág... Amelynek kezdeti felháborodása hamar elült, sőt a terrorizmus új korszakát nyitó 2011. szeptember 11.-i new yorki terrortámadás óta hosszabb-rövidebb időközönként bekövetkező újabb tragikus terrorcselekmények megelőzése érdekében a levélolvasás mellett minden egyéb titkosszolgálati eszköz alkalmazását sürgeti...

A titkosszolgálati tevékenységnek eme, időről-időre szinte nélkülözhetetlenül, nélkülözendőnek hirdetett, mégis pótolhatatlan működésének világába enged, az e témában korábbi megjelent könyveknél teljesebb bepillantást a most megjelent Nemzetbiztonsági almanach.

A művet, és a szerző, Dr. habil. Boda József nemzetbiztonsági vezérőrnagy életútját, munkásságát; április 8.-án a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hunyadi termében, könyvbemutató keretében, Dr. Simicskó István, Magyarország honvédelmi minisztere, prof. Dr. Patyi András, az egyetem rektora és Dr. Isaszegi János a Zrínyi Kiadó megbízott vezetője méltatta. Kiemelve, hogy Dr. habil. Boda József, nemzetbiztonsági vezérőrnagynak, főként 2010 és 2014 között a Magyar Köztársaság Nemzetbiztonsági Szakszolgálatát (NBSZ) vezetve volt széleskörű rálátása a hazánk ellen titkosszolgálati tevékenységet folytatók elleni küzdelem hadszínterére, de korábbi pályafutása során is, külföldi missziókban és nemzetközi rendvédelmi képzés felelős vezetőjeként is volt alkalma találkozni vele.

A szerző, mint a könyvet záró, képekkel is illusztrált szakmai életrajzából egyebek közt kiderül, a hírszerzéssel, felkészült csapatfelderítő tisztként, 1976-ban kezdte meg ismerkedését, a Kossuth Lajos Katonai főiskola elvégzését követően, majd különféle, utóbb, jellemzően parancsnoki beosztásokban teljesített szolgálatot. Időközben, 1984–1987 között tovább mélyítette szakmai ismereteit a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia felderítő szakán. 1991 augusztusától szolgálati érdekből áthelyezték az ORFK Rendőrségi Különleges Szolgálatához parancsnok-helyettesi (műveleti parancsnoki) beosztásba. 1992 és 2006 között négy, ENSZ által vezetett rendőri békefenntartó misszió különféle parancsnoki beosztásaiban teljesített szolgálatot, közben a 1997 és 1999 között a budapesti Nemzetközi Rendészeti Akadémia magyar igazgatójaként töltött be vezető beosztást. 1999-től pedig a BM, majd az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (IRM) Nemzetközi Oktatási Központ igazgatói, illetve 2010. január 1. – június 30. között az IRM Nemzetközi Oktatási és Polgári Válságkezelési Központ főigazgatói beosztását töltötte be. 2007-ben „A rendvédelmi békefenntartás kialakulása, fejlődése, helye és szerepe a XXI. században.” címmel védte meg PhD disszertációját a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Doktori Iskolájában. 2013. július 1-jével, az NBSZ főigazgatói beosztása mellett megbízták, a Nemzeti Közsolgálati Egyetem (NKE) Nemzetbiztonsági Intézet (NBI) Polgári Nemzetbiztonsági Tanszék vezetésével. Itt, 2013. október 1-től vezeti elnökként az NKE NBI Nemzetbiztonsági Szemle című elektronikus folyóirat szerkesztőbizottságát.

2014. október 8-án a Nemzeti Közszerológati Egyetem habilitált doktori címet adományozott számára. 2015. június 1-jétől pedig a NKE Rendészettudományi Karát vezeti dékánként.

De a „Szigorúan titkos!”? feliratú könyv ismertetője, a róla eddig leírt, stílszerűen csekély információ okán nehogy színtiszta titkosszerológati manipulációnak, mellébeszerelésnek tűnjék, essék szó immár a könyv tartalmát legtalálóbban, legtömörebben kifejező, az idézett felirat utáni kérdőjelről.

Tényleg jó-e, ha „Szigorúan titkos” minden összefüggésében a nemzetbiztonsági tevékenység? Erre ad választ a könyv és annak nyílt megjelenése, terjesztése.

A szerző művében, a valós, jogszabályok által védett nemzetbiztonsági érdekekkel ütköző konkrétumok nélkül bemutatja az ősi, talán a legősibb mesterség rég- és közelmúltján át, annak mindennapjainkat is átszövő tevékenységét. Amit a könyv által felsorolt történelmi példák egész sorából kiolvashatóan lehetett régen is és ma is elismerésre méltó, művészi szinten végezni vagy az ellenfélnél felkészületlenebbül, kapkodva, sután... A titok ugyanis gyakran nem a jog, parancs miatti, avagy szakmai szükséglet, hanem a szervezet működési zavarainak elleplezését szerológáló eszköz. Amikor tényleg lehet létjogosultsága, a jellemzően az állambiztonsági szervek működését övező, de napjainkig is fel-felmerülő érvelésnek; a nemzetbiztonsági munka titkosszerológati tevékenysége „A nevéből is nyilvánvalóan titkos!”...

A könyv végén a globális és regionális titkosszerológatok között felsoroltak legjelentősebbjei egyben a legismertebbek is, miután saját munkájuk könnyítésére nem keveset áldoznak tevékenységük offenzív népszerűsítésére, munkájuk jellegeből érthetően vigyázva valódi titkaikra. Ezzel saját arculatuk alakítását nem bízzák a bulvár szerológ kétés félígazságokból született tendenciózus, szerológációhajhász írásaira.

A könyvből már az első oldalakon kiderül, hogy saját léte és biztonsága érdekében már az ősember is gyűjtött információt környezetéről, a vadállatok mozgásáról, a környező törzsekről. Minden bizonnyal ezt tették az uráli vagy más népek között élő magyar elődeink is. Az ókor elején kialakult társadalmakban már jelentkezett az igény arra, hogy megbízható és elegendő információval rendelkezzenek a környező társadalmakról, országokról és a hozzájuk tartozó területekről. Mindezt Szun-Ce így írta le az i.e. V. századi „Értekezések a hadművészetéről” című könyvében: „a bölcs fejedelem, s a kiváló hadvezér úgy indít háborút, s úgy arat győzelmet az ellenség felett, úgy szerz érdemdús tetteket, amelyekkel kiemelkedik a sokaságból, hogy mindent igyekszik előre tudni.”

A titkosszerológati (nemzetbiztonsági) tevékenység történelmi fejlődésének felvázolása során eljutunk napjaink biztonságpolitikai kihívásaihoz, a magyar nemzetbiztonsági szerológatok mai működéséhez, civil és parlamenti ellenőrzéséhez, sőt a nemzetbiztonsági tevékenységben az oktatás, a kutatás és tudomány szerepének bemutatásához. Az utóbbiak fokozódó jelentőségéről minden másnál ékesszerológóbban éppen az ismertetett könyv tanúskodik.